Akit első helyre hozott fel a szülőföld

Beszélgetés Pakó Melindával

A levelező hallgatók történetei élethelyzetükből adódóan sokkal színesebbek, mint ifjabb, nappali tagozatos társaiké. A csíkszeredai TDK-nyertes Pakó Melinda szülőföldjének is emléket állított, amikor a Szilágysomlyói-medence társadalmi és gazdasági folyamatait elemezte diákköri dolgozatában. Mint a vele készített beszélgetésből kiderül, egy egész család követte izgatottan a nemegyszer éjszakába hajló munkáját. Megérte!

BALÁZS GUSZTÁV

– Kérem, mutatkozzon be olvasóinknak!

– *Pakó Melinda* vagyok, 36 éves, főállású anya. Férjemmel és két gyermekünkkel, a 6 éves Zselykével és az öt éves Magorral Gelencén élünk, Kovászna megyében. Ellentétben a dolgozatomban kutatott területtel, itt 2002 óta folyamatosan nő a lakosság, ötezernél kicsivel többen lakunk a községben. Tizenegy évvel az alapdiploma megszerzése után újból tanulásra adtam a fejem.

– Hol szerezte az első diplomáját?

– Kolozsváron, a Babes-Bolyai Tudományegyetem Földrajz Karán, a Humánföldrajz Tanszéken. Majd a tanügyben helyezkedtem el, földrajz tanárként dolgoztam 2010-ig és onnan mentem gyereknevelési szabadságra. A kicsik születése után nem tudtam újból dolgozni, mert akkoriban nem volt bölcsőde a környéken és lehetetlen volt megoldani a gyerekfelügyeletet. Fontos elmondanom, hogy a mesterképzésnek is köszönhető, hogy utóbb alkalmaztak (egyelőre próbaidőre) egy pályázatíró cégnél.

Tudás a gyakorlatban

– Miként választotta a GTK mesterképzését?

– Az az igazság, hogy véletlenül kerültem ide. Férjem agrármérnökit végzett, és ő jelentkezett a mesterképzésre. A papírjaival nem volt rendben valami, és így jelentkeztem én, bár az elején kérdéses volt, hogy elfogadják-e a jelentkezésemet. Álmomban sem mertem volna gondolni, a szak nevéből ítélve, hogy ez pont az a képzés, amire vágytam, és ami hiányzik a romániai felsőoktatásból!

– Miért van szüksége Önnek erre a diplomára?

– Elsősorban a szakmában dolgozók fogják használni venni a diplomának (ha sikerül honosítsuk). De én nagyobb használ látom az itt szerzett tudásnak és ismereteknek! Nálunk még ugyanis gyerekcipőben jár a vidékfejlesztés és szerintem ez a mesterképzés nagy hiányt pótol a szakemberek elméleti és gyakorlati felkészítésében. Ezt a véleményemet igazolja az is, hogy az itt szerzett ismereteket már többször felhasználtam, például pályázatírásnál, települések fejlesztési stratégiájánál, és nem utolsó sorban a saját gazdaságunk (100 hektáros növénytermesztő farm) hatékonyságának növelésénél.

– Hogyan kezdett el TDK-zni?

– Kezdjük a legelején! Amikor tavaly végighallgattuk az akkori másodévesek munkáit, meg sem fordult a fejemben, hogy egy év múlva én is ott fogok állni. Akkor kezdtem gondolkozni a TDK-n, amikor a „nagyobbak” (másodévesek) bátorítottak, hogy elfogadhatják diplomadolgozatnak is. Konzulenst kellett választani, diplomadolgozatcímet. Ekkor nagyjából körvonalazódott a téma, de a konzulensemben biztos voltam az első óra végén. Ez úton is szeretném megköszönni *Nagyné dr. Molnár Melinda* tanárnőnek a segítséget, nélküle bizonyára nem lett volna TDK dolgozat, és főleg nem első helyezés. Ő is ajánlotta, hogy próbáljam meg a TDK-t, végül december elején lett biztos a jelentkezésem, de kérdéses volt, hogy sikerül befejeznem vagy sem a határidőig. Egy egész hónapon át éjt nappallá téve dolgoztam. A családom, főleg a gyerekek, minden este kérdezték, hogy mikor lesz már vége a „tanulásnak”.

Kincsek a föld alatt és felett

– Miért a Szilágysomlyói medencét választotta a kutatás tárgyául?

– Elsősorban azért, mert Szilágysomlyó a szülővárosom. 17 éve jöttem el onnan, és kíváncsi voltam a jelenlegi helyzetre.

– Egyetemi szerelem repítette ennyi hegyen túl?

– Igen, az egyetemen ismerkedtünk meg, és mivel férjemet a munkája helyhez köti, nem volt hajlandó kompromisszumra.

– Mik a sajátosságai a kutatott térségnek?

– Altalajkincsekben gazdag, barnaszene, csillámpalája, mészköve, gyógyvizei nagy értéket képviselnek. Emellett elismert szőlőtermesztési múlttal és kedvező adottságokkal rendelkezik a vidék. Ezek máig nincsenek kellőképpen kihasználva. A kulturális turizmus is egy fejlesztési lehetőség volna. Csak egyet említek a sok közül, Szilágysomlyón a Báthory-vár.

Van mit tenni!

– Mi volt a dolgozat célja?

– A dolgozat célja a térség környezeti, társadalmi és gazdasági tényezőinek elemzése és ezek egymásra gyakorolt hatásának a vizsgálata volt. A demográfiai mutatók tükrében kerestem a miértet az elöregedési és elvándorlási folyamatra. Ugyanakkor választ kerestem a gazdasági hanyatlás okaira is.

– Milyen megállapításokra jutott a munka során?

– A dolgozatomban kilenc községet és egy kisvárost vizsgáltam. A kutatott területről elmondható, hogy növekvő területi egyenlőtlenségek és megoldatlan gazdasági problémák jellemzik. A népesedési mutatók nem ígérnek túl fényes jövőt, a kivándorlás, az elöregedés egyre jobban sújtja a vidéket. A rendkívül alacsony természetes szaporulat belátható időn belül a lakosság nagyarányú csökkenését vonja maga után.

A térség gazdasági helyzete az 1989. évi rendszerváltás után tovább romlott. Az utóbbi évtizedekben jelentős fejlődés nem történt, a külföldi befektetők is elkerülik a térséget. A teljes infrastruktúra elhanyagolt. Szilágysomlyó, mint vonzásközpont funkcionál a környező települések számára. Fontos szerepet kap a környező falvak életében, mivel a szolgáltatások nagy részét a lakosság itt találja meg, elsősorban az oktatás, egészségügy és igazságszolgáltatás szerepkörök érvényesülnek.

– Hogyan fogadta a sikert?

– Nem gondoltam, hogy első helyezést érek el. Természetesen nagyon örülök ennek.